

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget indeholder forslag til regler om ydelse af statstilskud til Færøernes hjemmestyre inden for rammerne af lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre.

Indtil udgangen af 1987 blev statstilskuddet til Færøerne udbetalt i form af refusioner. Denne ordning var behæftet med betydelige svagheder, jf. bet. nr. 881/1979 om ændring af tilskudssystemet for Færøerne.

Som led i opfyldelse af en aftale af 9. marts 1987 mellem regeringen og Færøernes landsstyre vedrørende en tilskudsreform vedtog Folketinget lov nr. 717 af 18. november 1987 om tilskud til Færøernes hjemmestyre på det sociale område, lov nr. 721 af samme dato om tilskud til Færøernes hjemmestyre på sundhedsområdet og lov nr. 722 af samme dato om tilskud til Færøernes hjemmestyre på undervisningsområdet.

Aftalen indebar, at tilskuddene inden for sundhedsområdet og undervisningsområdet (bortset fra visse pensioner) overgik til bloktilskud. På det sociale område blev udgifter til særforsorg, børneforsorg, alders- og plejehjem, hjemmehjælp og børnebidrag omlagt delvist til bloktilskud.

Ved aftale af 1. februar 1993 blev det mellem den danske regering og det færøske landsstyre endvidere aftalt, at der optages forhandlinger om omlægning af statens tilskud og refusioner til et generelt bloktilskud til hjemmestyret.

På denne baggrund blev ved lov nr. 393 af 22. juni 1993 de daværende 7 tilskud og 4 refusionstilskud under en række ministerier omlagt til et generelt bloktilskud under Finansministeriets finanslovparagraf, og tilskuddet fastsat til 404,95 mio. kr. for andet halvår af 1993 og 809,90 mio. kr. i 1994 (1993-prisniveau). Omlægningen gav Færøernes hjemmestyre friere dispositionsmulighed for så vidt angår tilskuddet fra staten.

Efter omlægningen til et generelt tilskud har bloktilskuddet efter aftale mellem regeringen og Færøernes landsstyre været fastholdt uændret realt frem til 2001, idet tilskuddet fra finansår til finansår er regule-

ret i overensstemmelse med den gennemsnitlige reguleringsprocent for statens samlede driftsudgifter fra pris- og lønniveau for finansloven for et år til pris- og lønniveau for finansloven det følgende år.

Færøernes hjemmestyre har besluttet at overtage sagsområdet den offentlige forsorg som særanliggende pr. 1. januar 2002 i medfør af hjemmestyrelovens § 2. Regeringen og landsstyret har den 21. december 2001 indgået aftale i forbindelse hermed. Ifølge aftalen omfatter området, hvis andel af det generelle tilskud i 2001 udgør 92,4 mio. kr., delområderne underholdsbidrag til børn og enker m.v., hjemmehjælp, kontanthjælp efter forsorgsloven, daginstitutioner, børneforsorg i.ø., enkepension samt personlige tillæg, omsorgsarbejde, revalidering, hjælpemidler m.v.

Færøernes hjemmestyre har besluttet at overtage sagsområdet skolevæsenet som særanliggende pr. 1. januar 2002 i medfør af hjemmestyrelovens § 2. Herunder falder folkeskolen, eksamensskoler og kursus, læreruddannelse folkehøjskoler, efterskoler, ungdoms- og aftenskoler, husholdningsskoler og fagskoler som handelsskoler, tekniske skoler, navigations-skoler o.s.v. Regeringen og Færøernes landsstyre har den 21. december 2001 indgået aftale i forbindelse hermed.

Dele af skolevæsenet var allerede før aftalen af 21. december 2001 at betragte som færøske særanliggende. Med hjemmestyrets beslutning har hjemmestyret overtaget den resterende del, som bl.a. omfatter folkeskole- og erhvervsskoleområdet, og hvis samlede andel af det generelle tilskud udgør 274,0 mio. kr. i 2001.

Med overtagelsen af skolevæsenet og offentlig forsorg i medfør af hjemmestyrelsens § 2 overtager Færøernes hjemmestyre samtidig de med områderne forbundne udgifter. Det er på denne baggrund mellem regeringen og landsstyret aftalt, at bloktilskuddet reduceres i overensstemmelse hermed, således at det i 2002 fastsættes til 615,5 mio. kr. Heraf vedrører 117,0 mio. kr. særforsorgen, 213,3 mio. kr. folkeforsikringen, 283,6 mio. kr. sundhedsvæsenet og 1,6 mio. kr. Færøernes Fiskerilaboratorium.